

POSTANOWIENIE

Dnia 2 czerwca 2016 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Irena Gromska-Szuster

w sprawie z wniosku A. K.
przy uczestnictwie W. K., U. T. i M. T.
o zmianę postanowienia o stwierdzenie nabycia spadku,
na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej
w dniu 2 czerwca 2016 r.,
na skutek skargi kasacyjnej uczestniczki M. T.
od postanowienia Sądu Okręgowego w Krakowie
z dnia 22 września 2015 r., sygn. akt II Ca 538/15,

- 1) odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2) zasądza od uczestniczki M. T. na rzecz wnioskodawcy
kwotę 180 zł (sto osiemdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów
postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

Postanowieniem z dnia 28 czerwca 2012 r. Sąd Rejonowy w Oświęcimiu oddalił wniosek A. K. o zmianę postanowienia tego Sądu z dnia 13 maja 1993 r. stwierdzającego, że spadek po W. K. nabyła w całości jego wnuczka U. T. na podstawie testamentu własnoręcznego. Sąd Rejonowy uznał, że wnioskodawca uchybił terminowi przewidzianemu w art. 679 § 1 k.p.c.

W wyniku apelacji wnioskodawcy Sąd Okręgowy w Krakowie postanowieniem z dnia 6 września 2013 r. uchylił powyższe orzeczenie i przekazał sprawę Sądowi pierwszej instancji do ponownego rozpoznania. Sąd drugiej

instancji po uzupełnieniu ustaleń faktycznych stwierdził, że wnioskodawca zachował termin wskazany w art. 679 § 1 k.p.c., wobec czego doszło do nierozpoznania istoty sprawy przez Sąd pierwszej instancji, co spowodowało konieczność uchylenia jego postanowienia na podstawie art. 386 § 4 k.p.c.

Postanowieniem z dnia 27 marca 2014 r. Sąd Najwyższy oddalił zażalenie uczestniczki na postanowienie Sądu drugiej instancji.

Po ponownym rozpoznaniu sprawy Sąd Rejonowy w Oświęcimiu postanowienie z dnia 14 listopada 2014 r. zmienił postanowienie z dnia 13 maja 1993 r. w ten sposób, że stwierdził, iż spadek po W. K. nabyło wprost na podstawie ustawy jego troje dzieci wymienionych w postanowieniu. Uznał, że testament, który sporządził spadkodawca na rzecz wnuczki był zapisem a nie testamentem, bowiem nie wyczerpywał całego majątku spadkodawcy.

Postanowieniem z dnia 22 września 2015 r. Sąd Okręgowy w Krakowie oddalił apelację uczestniczki od tego postanowienia. Sąd drugiej instancji uzupełnił ustalenia faktyczne i uznał, że potwierdzają one wiążące na podstawie art. 386 § 6 k.p.c. stanowisko Sądu zajęte w postanowieniu z dnia 6 września 2013 r., iż wnioskodawca zachował termin przewidziany w art. 679 § 1 k.p.c. do złożenia wniosku, jak również potwierdzają ocenę Sądu pierwszej instancji, że testament nie wyczerpywał całego majątku spadkodawcy i był zapisem, a zatem należało stwierdzić dziedziczenie na mocy ustawy.

W skardze kasacyjnej opartej na drugiej podstawie uczestniczka postępowania M. T. jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi do rozpoznania wskazała na występowanie w sprawie istotnego zagadnienia prawnego „polegającego na wyjaśnieniu wzajemnego odniesienia przepisów art. 368 § 4 k.p.c. do przepisu art. 368 § 6 k.p.c. w szczególności, gdy sprawa rozpoznawana jest przez Sąd II instancji kilkakrotnie. W szczególności istotne jest wskazanie przez Sąd Najwyższy czy przeprowadzenie dowodów i dokonywanie na ich podstawie ustaleń faktycznych oraz ocena prawna wiążą sądy rozpoznające sprawę po raz kolejny gdy przy uchyleniu pierwotnego rozstrzygnięcia Sąd Odwoławczy nie wskazał jako podstawy tego uchylenia przepisu art. 386 § 6, a jedynie art. 386 § 4 k.p.c.”. Skarżąca stwierdziła też, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona bowiem Sąd Okręgowy nie poczynił własnych ustaleń i nie rozpoznał istoty sprawy

w zakresie ustalenia czy wnioskodawca w 1993 r. wiedział o stanie majątku spadkodawcy, a tym samym, że jego udział w spadku jest inny niż stwierdzony poprzednim postanowieniem spadkowym.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

Jeżeli skarżący, jako uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania wskazał przesłankę przedsądu przewidzianą w art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c. powinien przedstawić występujące w sprawie zagadnienie prawne przez jego odpowiednie sformułowanie jako abstrakcyjnego pytania prawnego powstałego na tle określonego przepisu prawa, przedstawić występujące w związku z tym zagadnieniem kontrowersje i rozbieżne oceny prawne oraz wykazać, że mają one poważny charakter a mimo to nie doczekały się rozstrzygnięcia przez Sąd Najwyższy, koniecznego nie tylko do prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy lecz przydatnego także dla rozwoju judykatury (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 10 maja 2001 r. II CZ 35/01, OSNC 2002/1/11, z dnia 7 czerwca 2005 r. V CSK 3/05 i z dnia 13 lipca 2007 r. III CSK 180/07, nie publ.).

Skarżąca nie wykazała tych okoliczności. Pomijając to, że na wstępie wskazała błędnie przepisy prawa, na tle których powstało zagadnienie (art. 368 § 4 i art. 368 § 6 k.p.c. zamiast art. 386 § 4 i art. 386 § 6 k.p.c.), przede wszystkim nie przedstawiła żadnych kontrowersji ani rozbieżnych ocen prawnych powstałych na tle zagadnienia, co było konieczne tym bardziej, że Sąd Najwyższy już wielokrotnie dokonywał wykładni art. 386 § 4 i art. 386 § 6 k.p.c. oraz wyjaśniał relacje między tymi przepisami jak również precyzyjnie określił zakres związania sądów przy ponownym rozpoznaniu sprawy oceną prawną i wskazaniem co do dalszego postępowania wyrażonymi przez sąd odwoławczy uchylającym orzeczenie sądu pierwszej instancji (porównaj między innymi orzeczenia z dnia 4 listopada 1967 r. I CR 381/67, OSNC 1968/7/122, z dnia 27 lipca 1971 r. II CZ 471/71, OSPiKA 1972/3/48 i z dnia 9 października 2009 r. IV CSK 157/09, nie publ.).

Uczestniczka nie wykazała również, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona w rozumieniu art. 398⁹ § 1 pkt 4 k.p.c., a więc, że w sprawie doszło do kwalifikowanego: oczywistego naruszenia prawa, widocznego od razu przy wykorzystaniu podstawowej wiedzy prawniczej bez potrzeby głębszej analizy oraz że w wyniku takiego naruszenia prawa zapadło w drugiej instancji orzeczenie

oczywiście wadliwe. Sam zarzut oczywistego nawet naruszenia przepisu nie prowadzi wprost do oceny, że skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona, bowiem mimo oczywistego nawet naruszenia przez sąd przepisu wyrok może być prawidłowy (porównaj między innymi postanowienia Sądu Najwyższego z dnia 8 marca 2002 r. I PKN 34/01, OSNP 2004/6/100, z dnia 10 stycznia 2003 r. V CZ 187/02, OSNC 2004/3/49 i z dnia 11 stycznia 2008 r. I UK 285/07). Uzasadnienie przez uczestniczkę tej przesłanki przedsądu sprowadza się do powtórzenia zarzutów i podstaw kasacyjnych, co nie jest wystarczające do wykazania oczywistej zasadności skargi kasacyjnej we wskazanym wyżej rozumieniu.

Z tych wszystkich względów Sąd Najwyższy na podstawie art. 398⁹ § 2 k.p.c. odmówił przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie znajdując też okoliczności, które w ramach przedsądu obowiązany jest brać pod uwagę z urzędu.

O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono na podstawie art. 520 § 3 w zw. z art. 108 § 2, art. 391 § 1 i art. 398²¹ k.p.c.